

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio VII. An Magi poßint facere aliquod verum miraculum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

ctus in aerem se leuauit: alter depositis cornibus, magna cum spectantium voluptate, saluum in cœnationem caput retraxit. Credo volatum accidisse: sed dæmone equuleum subleuante non proprium, qualis est auium: fieri potest vt raptor verus & rapta vera, de cornibus illud alterum totum puto præstigiosum.

Restat quo pacto effectus sinceri à fucatis dijudicentur. Cum hæc mira non à Magis, sed ab ipso dæmone perficiantur: non poterunt Magi perficere, quæ dæmon nequeat (vt incante quidam ascribere) sed quæcunque dæmon reuera potest efficere, ea per dæmonem ex pacto poterunt Magi. Quo fundamentoposito recte superstruitur series regularium sequentium, veluti columnarum huius ædificii. *I. regula*, si effectus magicus eiusmodi sit, vt potentia dæmonis superet (quales sunt, qui soli diuinæ omnipotentia referuantur), tunc effectus cenferi debet præstigiatorius. *II. regula*, quando non constat effectum superiorem esse viribus dæmonis, res plane dubia est, & oportet recurrere ad circumstantias, ratio dubij, quia nec dæmoni Deus semper permittit facere quicquid possit, Deo non impediante: nec dæmon semper vult vere facere quicquid facere permittitur: sed gaudet præstigiator hominum deceptione. Vtrum verò effectus superet vires dæmonis, id luculentius docebitur mox dicendis.

QVÆSTIO VII.

An Magi possint facere aliquid verum miraculum.

X dictis in fine præcedentis quæstionis manifestum fit, idem esse quærere. V. *Magus aliquid possit*, & V. *dæmon aliquid possit*: quoniam Magi opera vincti à dæmone perficiuntur, Miraculorum ergo editionem Magi olim sibi vindicarunt. nam apud Clementem Romanum, & Simon Samarita gloriatur, nihil non quod velit se posse facere, sibi que obtemperare omnia. Porphyrius *lib. de sacrificijs cap. de speciebus dæmonum*, scribit, quoties suorum prodigiorum machinas dæmones adhibent, multa eos naturæ consueti ordine alienissima efficere. Idcirco illos Iamblichus d. vocat *Deorum pedisequos*, qui admirandis operibus Deorum vestigia subsequi proxime videantur. Eadem fuit existimatio poetarum, quorum suis locis verba fortassis inferrentur commodius. videntur in hunc errorem incidere quidam recentiores. dum inquit e, *naturæ leges in magicis operibus non attendendas*. Nos hoc diligentius scrutemur.

Obseruare lectorem velim, *miraculum* hoc tractatu me non accipere pro quouis admirando effectu, vt capiunt prophani scriptores: sed Theologos sequi, qui strictius sumunt, pro eo quod Græci *τὸ βίβας* effectum tantum productum præter & supra naturæ creaturæ vires. (verbi gratia, cæco nato visum reddere, mortuos suscitare.) Quando autem effectus respondet viribus creaturæ, (v.g. ciere pluias ac ventos, à febrî sanare &c. (*τὸ βᾶμα*, ho-

c. l. de rec

d. de myst
Ægypt. c. 1* Nic. Remigius, l. 3
ca. 11.Spondā,
in Home,
Odyss.* Ananias
Remigius & alij
recentiores.

bq. 7. & 8

lent vocare non *miraculum simpliciter*, sed cum addito *miraculum secundum quid*, seu respectu nostri, vel mirum aut mirabile. Hæc mira rursus diuidunt in *absolute mira*, quæ simpliciter & secundum se digna forent admiratione, etiam si causas & modum sciremus quo fiunt, & in *mira secundum quid* seu respectu nostri, qui ea admirantur, quia causas nescimus, non admiraturi si causas cognosceremus f.

f vide D.
Tho. 1. p.
110. a. 4.
ad 2.

Nota vero quibus mirum à miraculo discernatur, nunc mihi istæ occurrunt. prima, vt dixi, si effectus superet, vires rei creatæ & naturam, miraculum erit. 2. Si effectus non habeat propositum finem bonum, puta salutem spiritualem vel corporalem, sed tantummodo finem malum, vt puta curiositatem, vel quid aliud bonis moribus, aut veræ fidei repugnans, non est miraculum. ex hoc capite probatur, prodigia illa, & stupenda Antechristi opera, vera miracula non futura, sed falsa, vt D. Paulus Thessalonicensibus scripsit. hinc patet quid de curatione strumarum illa Elizabethæ Angelorum reginæ, hæreticæ principis sit iudicandum, si faciat in fidei suæ confirmationem, vt Gnato ille Tookerus affirmat. 3. dæmonum mira sæpe deficiunt in minimis, miracula perfecta sunt, vt pote Dei opera. patet Exodi 8. de certamine magorum cum Mose. 4. dæmonum mira veris miraculis superuenientibus euanescunt vt virgæ Magorum deuorata à virgâ Moysi b, & oracula dæmonum coram sanctis. hominibus obtuerunt c. Denique miracula fiunt, per apertam & seriam Dei inuocationem, mira magorum, semper admixtis absonis, abditis, vanis, ridiculis aut superstitiosis precibus vel signis. His positis.

a D. Aug.
lib. 10. de
ci. Deic.

6.
b Exod. 7.
c D. Iusti.
in 1. Apol.
d Chyl. l. 1.
e contra gen.
tes de San.
cto Baby.
6.
f Alex. de
Hal. 2. p. 9.
45. D. Th.

A Sit I. Conclusio, *Miracula proprie dicta nulli magi possunt edere*. Est communis Theologorum d sententia, & probatur, primo quia facere miraculum est potentia infinita, & ideo diuinitati reseruatam. omnis etiam creaturæ potentia naturæ cancellis limitatur: alioqui non haberemus efficax argumentum probandæ veritatis fidei, quam semper Ecclesia miraculis astruxit e: imitata Saluatorem nostrum, qui hoc argumento probauit, excusari non posse ludæorum incredulitatem, propter manifesta miracula coram ipsis. edita f: *Si opera non fecissem, quæ nemo alius fecit: peccatum non haberent*. Si obijcias à malis quoque & perperam de fide sententibus nonnunquam miracula edita fuisse: & ideo miracula non debere censeri efficacem fidei probationem: Occurram: solere Deum aliquando hanc gratiam gratuito etiam talibus largiri, sed id in veræ fidei probationem, vt quando dedit prophetiam Balaamo & Caiphæ: in falsæ fidei confirmationem nec dedisse vnquam, nec dare posse. non magis enim mendacij confirmationem potest Deus miraculis comprobare, quam potest ipsa veritas mentiri. Itaque miracula vera pseudoprophetarum g in nomine Christi eduntur, & proinde in veræ fidei confirmationem. Ex his patet diligenter distinguendum inter hanc, illationem: Fecit miraculum, ergo fides eius est vera, & hanc fecit miraculum verum in confirmationem fidei, quam profitebatur ipse, ergo hæc fides ipsius erat vera. prior enim falsa esse potest, quia per infideles Deus potest miraculum operari: posterior semper vera, quia non potest Deus ad falsæ fidei confirmationem per vllum operari miracula h. Confirmat nostram

B

C

D

E

D. Bona.
Fr. Victo.
supra d. 18
& 19. Aug.
12. q. viii
de dgm. &
qui genti
liu exem
plis opti
me respō
det Mich.
Medina
d. c. 7.
e Greg. li
27. Mon
lum c. 8
f Io. 15. v
24.

g Matt. 7
v. 21.

h vide
Maldo
natū add
v. 21.

conc lu-

conclusionem dictum Nicodemi de miraculis Christi loquentis, *i Nemo potest hæc signa facere, nisi fuerit Deus cum eo.* Præterea hæc est sententia Origenis lib. 2. contra Celsum, D. Augustini. lib. 3. de Trinitate cap. 8. & D. Hierodori in cap. non mirum. 26. q. 2. Plura de hac re, & pererudita Francisc. Toletus commentar. in Ioannem: ubi tamen quod ait; dæmones aliquando ea facere, quæ miracula non modò videantur, sed & sint, id cautè legendum, miraculi namque vocabulum extendit ad mira quæuis & spuria miracula: quod repugnat communè inter Theologos vocis acceptioni.

2. Conclusio, nec etiam possunt Magi operari absolutè mira. patet id. quia nihil reuerà absolutè, & per se mirum, quod non idem sit miraculum. Quo sensu prolatum illud propheticum *k, Benedictus Dominus Deus Israel, qui facit mirabilia solus. & illud, l qui facit mirabilia magna solus.*

Quædam ignaris causarum solent videri absolutè mira. quæ non sunt orta ex causis naturalibus, vt illud, quod refert Cuiropalata, de mortui Michaëlis Cerularij dextra in crucis figuram conformata, quæ firma mansit. Sed deceptionem aperit Baronius tom. 11. ann. anno 1058. defuncti hominis mēbra calentia, quam qui velit recipere formam & situm. & obrigescentia frigore sic immobiliter permanere. Et addit sapienter debere talia esse miracula scismaticorum humana arte composita: addo & hæreticorum.

3. Concl. Magi possunt operari multa mirabilia secundum quid, seu respectu nostri, damone adiuuante, & Deo permittente. conclusionis probatio inde petenda, quod plurimi sunt, miri & occulti effectus rerum, quos omnes optimè

nouit diabolus: & quoscunque naturaliter nouit posse produci, eos celerimè, non tamen in instanti potest producere. Quare (quod alicubi dixit D. August.) difficillimum est homini intelligere, quousque se diaboli potestas extendat, de qua propheticus sermo profatur. *a Non est super terram potestatus, quæ comparatur ei, qui factus est vt nullum timeret.* Nolo multa congerere, pro cunctis vnàm sit exemplum plenum admirationis narratum ab Anton. Torquemada *b* quibusdam regni Neapolitani locis, quando fœminæ enituntur, puero natiuro præire vnum vel plures ranunculos siue rubetulas: quorum si quis terram contigerit (statim vero incipere saltitare huc illuc) confestim puerperam emori. Quapropter solere floreis insterni totum solum, & parietes vndequaque auleis conuestiri, ne funesti ante ambulones isti, dum cadunt ex vtero, vel subsiliunt, terram contingant. ideo etiam obstetrices lebetes penes se habere solitas, vel poculum aliud aqua plenum, in quod animalcula hæc conijciant, & probè obturatum deferre ad fluuium, ibique demergere. Hoc ille, vt certa compertum fama refert. Si fit, fieri puto dæmonis artificio: qui has ranas mentitur, & ad malefici cuiuspiam petita, puerperam interimit, Deo id iustis de causis permittente: sine hoc permisso nihil eum posse, hinc manifestum fit, quia non modo potuit quod erat optatissimum, arbitrio suo Iobum lædere: *c* sed næc perfidium regem

mancipium suum decipere: *d* imo nec porcos inuadere. *e* Hinc factum, vt cum Neroni Imp. Nec ingenium, nec opes, nec voluntas, nec studium, nec præceptores deessent: nunquam tamen, per illum, Diabolus magiæ vel

novit diabolus: & quoscunque naturaliter nouit posse produci, eos celerimè, non tamen in instanti potest producere. Quare (quod alicubi dixit D. August.) difficillimum est homini intelligere, quousque se diaboli potestas extendat, de qua propheticus sermo profatur. *a Non est super terram potestatus, quæ comparatur ei, qui factus est vt nullum timeret.* Nolo multa congerere, pro cunctis vnàm sit exemplum plenum admirationis narratum ab Anton. Torquemada *b* quibusdam regni Neapolitani locis, quando fœminæ enituntur, puero natiuro præire vnum vel plures ranunculos siue rubetulas: quorum si quis terram contigerit (statim vero incipere saltitare huc illuc) confestim puerperam emori. Quapropter solere floreis insterni totum solum, & parietes vndequaque auleis conuestiri, ne funesti ante ambulones isti, dum cadunt ex vtero, vel subsiliunt, terram contingant. ideo etiam obstetrices lebetes penes se habere solitas, vel poculum aliud aqua plenum, in quod animalcula hæc conijciant, & probè obturatum deferre ad fluuium, ibique demergere. Hoc ille, vt certa compertum fama refert. Si fit, fieri puto dæmonis artificio: qui has ranas mentitur, & ad malefici cuiuspiam petita, puerperam interimit, Deo id iustis de causis permittente: sine hoc permisso nihil eum posse, hinc manifestum fit, quia non modo potuit quod erat optatissimum, arbitrio suo Iobum lædere: *c* sed næc perfidium regem

a Iob. 41.
v. pca.

b herti flor
rum diab.

c Iob. 1. & 2
d 3. Reg.
22. v. 22.
e Matth. 8
v. 34.

Vide Pli. l. 30. c. 2.

vnvm experimentum edere poterit: ficq; Nero magicen contempserit. f. videlicet non passa fuit. Dei prouida bonitas hoc instrumentum, ad nocendum aptissimum, summæ potentia & malitiæ deprauatissimæ accedere

De hoc mirorum genere futura prodigiosa opera Antecurriti.

QVÆSTIO VIII

Quo pacto magi per diabolum hæc mira efficiant?

SCIENDVM cuncta demones operari vel actione immediata per motum locale, vel mediata: idq; dupliciter, vel illudendo sensibus, vel applicando actiua passiuus per alterationem verâ: quæ est communis doctrina Theologorum. g operantur ergo per motum localem per alterationem, & per delusionem.

Quoad motum localem inferiora corpora parent angelis, adeo vt & caelos rotare queant: an de facto sint tales orbium motores, alibi disquirendum: sed cum queant eos mouere, sequitur nullum adeo vastum esse corpus, vt id demones, quadam impulsus impressione loco mouere nequeant, dummodo tamen ea motione ordo vniuersi non turbetur. quare nec integrum elementum loco suo mouere valebunt, (quo pacto capienda quæ Firmilianus ad D. Cyprianum scripsit. quæ de terre motu locali seu partiali vera non forent) nec poterunt etiam calorû cursum mutare vel impedire, i Mouere verò corpora locali motu potest demon velocissime, & quo videmus motu caelos celerrimè moueri. Vnde fit, vt queat rem aliquam oculis subtrahe-

A re, & aliam sublituere tam præpropere, vt animos oculosque intuentium fallat, eisque persuadeat prioris in hanc posteriorem integram conuersionem, tales credendæ gentilium metamorphoses, Diomedis sociorum in aues, & Iphigeniæ in ceruam, vt & D. Aug. obseruauit, & fraudem aperuit Aftyrius: cuius factum I Euseb. ab obliuione vindicauit. Casarea Philippi, quam Phœnices Paneada vocant, fertur victimam quandam in fontes, qui illic ex radicibus montis Panei prorumpunt, ex quibus Iordanes prorumpere dicitur: in quadam diei festi Gentilium solemnitate, mactatam conyici: atque eam demoni vi ac potestate mirandum in modum ab eorum aspectu euanescere, miraculumque videri presentibus valde memorabile. Quibus dum gerebantur

B C Astyrum quodam tempore forte interfuisse, ac cum videret tam multos illius rei admiratione obstupescidos, eorum erroris admodum misertum esse: deinde sublati in caelum oculis Deum omnium moderatorem per Christum supplicem precatum, vt daemonicum illud, quod populum tanto errore cacauisset, comprimeret, ipsum fraude ac fallacijs, quas hominibus solet intendere, coerceret: Hoc modo, cum Deum orauisset, repente in victimam fontibus supernata esse: atque ita ad rem illam, quam tantopere admirari consueuerant, in nihilum interyisse, vsque adeo vt nullum in posterum ex eo loco, ex ea omnino ederetur miraculum.

D E Alter modus erat actiua passiuus applicando, per quem alteratione siue mutatione rerum miracula sæpè facit, quorum naturales sunt causæ: sed nobis incognitæ, ipsi notissimæ. Videt enim naturalium rerum omnium substantias, & proprietates peculiare singularum perspectas habet, commoda nouit applicandi tempora, solertiæ, & artificij vix est quicquæ quod ignoret:

kl. 18. de ciuit. De c. 18. l. 7. Ecd. hist. c. 12.

D. Aug. lib. de di. na. d. c. 1. & s. & l. de Trin. 7. 8. 9. Du. Th. Sozil. 9. de iust. q. 3. Victor. & Angles supra Molinæ & Valentia in 1. p. b. epist. 5. d. Th. qq. disputatus q. 16. a. 10.

